

Hviezdoslavov Kubín 2007 – stručný komentár k výsledkom prieskumu

Hviezdoslavov Kubín patrí medzi najvýznamnejšie podujatia v oblasti neprofesionálneho umenia na Slovensku. Spolu s FF Východná a SŽ Martin sa aj táto prehliadka stala objektom pozornosti výskumníkov z Kultúrneho observatória NOC. S dvojročným odstupom anketári tohto pracoviska realizovali elementárny prieskum, ktorého cieľom bolo zaznamenať hodnotiace stanoviská jeho účastníkov (súťažiacich aj divákov); na rozdiel od roku 2005 bola anketa doplnená aj o dve otvorené otázky, ktorých zmyslom bolo - na podnet organizátorov podujatia – zachytiť názory, námety, postrehy účastníkov k obsahu podujatia a jeho prípadnej transformácii.

Výsledky prieskumu uvádzame v prílohe tohto komentára aj so znením položených otázok. Podstatné fakty, ktoré z nich vyplývajú:

- polovica účastníkov sa na tohtoročnom podujatí zúčastnila po prvýkrát,
- vyše polovice publika tvorili diváci, ktorí sa prišli pozrieť na vystúpenia účinkujúcich (súťažiacich) – tých bolo vo vzorke 35,5%;
- prevahu v publiku mali ženy (zhruba pomer 60 : 40%) a mladí ľudia (do 29 rokov – takmer dve tretiny publika),
- aj napriek skutočnosti, že vzorka mala 37% mladých do 17 rokov, ktorí ešte nemôžu mať ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou, tvoria maturanti a respondenti s vysokou školou približne 60% vzorky – HK teda priťahuje mladých a vzdelaných ľudí.

Podstatné zistenia prieskumu vypovedajú o miere spokojnosti zúčastnených s celkovou úrovňou podujatia a jej jednotlivými zložkami. Vyše troch štvrtín respondentov hodnotilo prehliadku prvými dvoma pozitívnymi stupňami škály – pred dvomi rokmi bol tento podiel ešte vyšší – 82%. V tabuľkových zostavách v prílohe sú uvedené aj údaje vypovedajúce o jednotlivých dimenziách týchto hodnotení – najčastejšie boli respondenti spokojní s možnosťami stretávať sa s ľuďmi s rovnakou záľubou, s atmosférou podujatia, ale aj s termínom podujatia a sprievodnými programami. Do štruktúry hodnotiacich stanovísk sa ale premietajú v niektorých prípadoch vyššie podiely indiferentných odpovedí – najmä v prípade hodnotenia ponuky vzdelávacích programov a organizačného chodu podujatia, čo sú zložky, ktoré bežnému návštevníkovi pochopiteľne unikajú. Uvádzame preto aj prepočítané údaje bez kategórie indiferentných odpovedí – ku každej položke sa vyjadrili len tí respondenti, ktorí k nej vedeli zaujať nejaké hodnotiace stanovisko.

Ako ste spokojný/á na tohtoročnom Hviezdoslavovom Kubíne: (v %)

	veľmi	častočne	vôbec nie
s celkovou atmosférou	62,9	35,5	1,5
s organizačným zabezpečením chodu podujatia	51,1	43,7	5,2
s možnosťami výmeny názorov a neformálnej diskusie	53,3	42,3	4,4
s možnosťou stretnúť ľudí, ktorých inokedy nevidáte	72,9	25,8	1,3
s propagáciou podujatia	55,3	38,4	6,3
s úrovňou recitátorov / recitačných kolektívov	52,7	44,8	2,5
s ponukou vzdelávacích programov	43,6	51,2	5,2
s termínom podujatia	66,9	29	4
so sprievodnými programami	65,8	30,4	3,8

Ak nás zaujímajú aj zmeny, ktoré nastali v priebehu dvoch rokov, potom si treba všimnúť, že respondenti ocenili vývoj najmä v oblasti sprievodných programov. Ak prepočítame údaje bez indiferentných odpovedí (ktorých počty boli výrazne odlišné od roku 2005), dostávame výsledky, ktoré adekvátnejšie vypovedajú o postojovej štruktúre účastníkov HK.

Tabuľka: Prepočítané výsledky hodnotenia HK 2007 (bez indiferentného variantu - %)

Ako ste spokojný/á na tohtoročnom Hviezdoslavovom Kubíne:

	veľmi		častočne		vôbec nie	
	2005	2007	2005	2007	2005	2007
s celkovou atmosférou	69,1	62,9	28,8	35,5	2,2	1,5
s organizačným zabezpečením chodu podujatia	56,1	51,1	40,6	43,7	3,3	5,2
s možnosťami výmeny názorov a neformálnej diskusie	72,1	53,3	26,2	42,3	1,7	4,4
s možnosťou stretnúť ľudí, ktorých inokedy nevidate	83,9	72,9	14,6	25,8	1,4	1,3
s propagáciou podujatia	44,9	55,3	45,2	38,4	9,9	6,3
s úrovňou recitátorov / recitačných kolektívov	73,4	52,7	24,9	44,8	1,7	2,5
s ponukou vzdelávacích programov	53,6	43,6	41,8	51,2	4,6	5,2
s termínom podujatia	78,7	66,9	17,6	29	3,7	4
so sprievodnými programami	63,1	65,8	33,5	30,4	3,4	3,8

Údaje vypovedajú o mierne rezervovanejších postojoch účastníkov v roku 2007, počty nespokojných sa pohybujú na približne rovnakej úrovni.

Druhým ťažiskom ankety bolo získanie námetov účastníkov využiteľných pri príprave koncepcie nových ročníkov HK.

Otázka: Čo by ste chceli z podujatia pre budúcnosť uchovať?

1. Najširší okruh odpovedí sa týkal formulácií typu:
 - Udržať tradíciu HK, dobrú celkovú atmosféru... naplnenú láskou k poézii a próze, k literatúre a divadlu
 - Zachovať vysokú úroveň recitátorov, poroty
2. Zachovať pocit spolupatričnosti, priateľstva, konfrontácie, vymieňanie skúseností, nezabudnuteľné zážitky...
3. Respondenti uvádzali aj konkrétne odpovede:
 - zachovať porotkyňu Jarku Čajkovú, usporiadateľov a organizátorov, vzdelávacie a sprievodné programy, vystúpenia recitátorov s ukážkami domácej slovenskej literatúry...
4. Značná časť odpovedí prezentovala indiferentný postoj (neviem posúdiť, nevyjadrujem sa, neviem), ale aj „absolútnu spokojnosť“ (všetko, treba zachovať všetko...)

Otázka: Čo by sa malo, podľa Vás, na podujatí zmeniť?

Pri odpovediach na túto otázku sme zaznamenali väčší počet podnetov, ktoré by bolo možné zhrnúť do troch základných okruhov :

1. Rozšíriť sprievodné programy:
 - pozvať profesionálov hovoreného slova (Chudík, Bučko, dabingoví herci)
 - organizovať besedy s vedcami, spisovateľmi, novinármi (možnosti autogramiády)
 - spolupracovať s knižnými vydavateľstvami – usporiadať knižný veľtrh (prezentácia nových kníh - ukážok buď profesionálmi, súťažiacimi alebo samotnými autormi)
 - prezentovať aj tvorbu neprofesionálnych autorov, prípadne vytvoriť kategóriu recitátorov prednášajúcich vlastnú tvorbu
 - pozvať členov profesionálneho divadla, ktorí by uviedli predstavenie na záver prehliadky
 - pozvať populárnu hudobnú skupinu (nie ľudovky)
 - rozšíriť prehliadku aj o iné druhy umenia (premietanie filmov s klasickou predlohou, televíznych filmov s poetickými námetmi, dokumentárnych filmov z histórie H K...)
 - umožniť návštevu múzeí, galérií regiónu účastníkom prehliadky

2. Zlepšiť propagáciu HK s cieľom zvýšiť návštevnosť podujatí:
 - zabezpečiť propagáciu HK v celoslovenských médiách
 - zabezpečiť propagáciu HK nielen v Dolnom Kubíne ale i v blízkych mestách a okolí
 - zvýšiť propagáciu na školách
 - uviesť podrobnejšie informácie o súťažiacich a prezentovaných ukážkach (predstaveniach) v propagačných materiáloch

3. Zabezpečiť priestor pre neformálne stretnutia a diskusie súťažiacich s členmi poroty:
 - po súťažných programoch umožniť večer spoločenské stretnutie a zábavu
 - umožniť večerné stretnutia, diskusie a zábavu vo festivalovom klube (divadelnom klube, stane)
 - viac zábavy pre mladých

Podobne ako pri predošlej otázke, vyskytoval sa značný počet odpovedí typu: nič, neviem, som spokojný a pod.

Z ostatných výhrad treba ešte upozorniť na nespokojnosť s prezentovaním recitácie v kine Choč :

- zlepšiť technické podmienky, nevyhovujúca akustika, vybaviť technicky kino
- zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých súťažiacich

Ostatné pripomienky boli ojedinelé, ale pre úplnosť ich uvádzame v naformulovanom znení:

- zlepšiť organizačné zabezpečenie
- zlepšiť ubytovanie (penzión Kopačka, chaos pri ubytovaní, kúrenie...)
- stravovanie (zvýšiť cenu stravného lístka...)
- umožniť všetkým súborom pobyt na celej prehliadke

- sústrediť všetky podujatia do jedného centra
- hodnotiť súťažiacich čo najskôr po ich prednese
- súťažiť len vo štvrtok a v piatok, v sobotu sa venovať už len rozborom
- venovať viac pozornosti účinkujúcim,
- viac spolupracovať s kolektívom recitátorov
- viac workshopov
- viac vzdelávacích programov
- viac programov pre deti
- vyhlásenie víťazov prezentovať skôr popoludní, nie až večer, kvôli spojom
- pri organizovaní sprievodných programov zabezpečiť kvalitný výber – umelcov s vulgárnymi prejavmi treba poslať do baru
- viac ukážok v prednese z diela P. O. Hviezdoslava.

Názory účastníkov prezentujeme ako ukážky širokého spektra reakcií na otázky ankety. Treba ich chápať ako námety na premýšľanie a konfrontovať ich s možnosťami organizátorov. Tie by sa mali výrazne rozšíriť o širšiu podporu zo strany MK SR. Len v takomto prípade možno uvažovať o zatriaktívnení podujatia pre širší okruh divákov, zaangažovaní umelcov, ktorí sa približujú umeleckému prednesu a divadlu poézie v príbuzných odvetviach (šansón, populárna pieseň, folk, ľudová pieseň...), čo by mohlo podujatie výrazne inovovať.

Hviezdoslavov Kubín 2007 (údaje sú v %)

Na Hviezdoslavovom Kubíne ste sa doteraz zúčastnili:

tento rok prvýkrát	51,1
2-4-krát	33,8
5-7-krát	7,4
viac ako 7-krát	7,7

Na tohtoročnom Hviezdoslavovom Kubíne sa zúčastňujete ako:

divák	51,1
účinkujúci, súťažiaci	35,5
účastník vzdelávacích programov	0,7
lektor, porotca, organizačný pracovník	6,4
iná odpoveď	6,4

Na Hviezdoslavovom Kubíne 2007 ste doteraz videli:

jedno vystúpenie recitátorov / recitačného kolektívu	14,1
dve vystúpenia recitátorov / recitačných kolektívov	18,3
tri vystúpenia recitátorov / recitačných kolektívov	20,4
štyri vystúpenia a viac	40,8
ani jedno vystúpenie	6,3

Ako hodnotíte celkovú úroveň tohtoročného Hviezdoslavovho Kubína?

je veľmi dobrá	28,8
je skôr dobrá	47,7
je skôr zlá	2,5
je veľmi zlá	0,7
nevie posúdiť	20,3

Ako ste spokojný na tohtoročnom Hviezdoslavovom Kubíne:

	veľmi	čiastočne	vôbec nie	nevie posúdiť
s celkovou atmosférou	57,8	32,6	1,4	8,2
s organizačným zabezpečením chodu podujatia	41,5	35,5	4,3	18,8
s možnosťami výmeny názorov a neformálnej diskusie	34,6	27,5	2,9	35
s možnosťou stretnúť ľudí, ktorých inokedy nevidáte	62,1	22	1,1	14,9
s propagáciou podujatia	46,8	32,5	5,4	15,4
s úrovňou recitátorov / recitačných kolektívov	45	38,3	2,1	14,5
s ponukou vzdelávacích programov	26,7	31,3	3,2	38,8
s termínom podujatia	59,1	25,6	3,6	11,7
so sprievodnými programami	55,7	25,7	3,2	15,4

Pohlavie

muž	40,8
žena	59,2

Vek

do 17 rokov	37,0
18-29 rokov	26,4
30-44 rokov	21,1
45-59 rokov	12,7
nad 60 rokov	2,8

Vzdelanie

základné	34,9
vyučení /á	5,6
úplné stredné s maturitou	37,0
vysokoškolské	22,5

Bývate:

v Dolnom Kubíne	47,5
inde	52,5

Hviezdoslavov Kubín 2007 v komparácii s HK 2005 (údaje sú v %)**Na Hviezdoslavovom Kubíne ste sa doteraz zúčastnili:**

	2005	2007
tento rok prvýkrát	36,7	51,1
2-4-krát	38,4	33,8
5-7-krát	9,3	7,4
viac ako 7-krát	15,6	7,7

Na tohtoročnom Hviezdoslavovom Kubíne sa zúčastňujete ako:

	2005	2007
divák	52,6	51,1
účinkujúci, súťažiaci	24,9	35,5
účastník vzdelávacích programov	7,6	0,7
lektor, porotca, organizačný pracovník	11,8	6,4
iná odpoveď	3,1	6,4

Na Hviezdoslavovom Kubíne 2007 ste doteraz videli:

	2005	2007
jedno vystúpenie recitátorov / recitačného kolektívu	13,5	14,1
dve vystúpenia recitátorov / recitačných kolektívov	31,8	18,3
tri vystúpenia recitátorov / recitačných kolektívov	10,4	20,4
štyri vystúpenia a viac	31,1	40,8
ani jedno vystúpenie	13,1	6,3

Ako hodnotíte celkovú úroveň tohtoročného Hviezdoslavovho Kubína?

	2005	2007
je veľmi dobrá	43,6	28,8
je skôr dobrá	38,4	47,7
je skôr zlá	1,7	2,5
je veľmi zlá	0,0	0,7
nevie posúdiť	16,3	20,3

Ako ste spokojný na tohtoročnom Hviezdoslavovom Kubíne:

	veľmi		častočne		vôbec nie		nevie posúdiť	
	2005	2007	2005	2007	2005	2007	2005	2007
s celkovou atmosférou	66,7	57,8	27,8	32,6	2,1	1,4	3,5	8,2
s organizačným zabezpečením chodu podujatia	52,8	41,5	38,2	35,5	3,1	4,3	5,9	18,8
s možnosťami výmeny názorov a neformálnej diskusie	57,3	34,6	20,8	27,5	1,4	2,9	20,5	35
s možnosťou stretnúť ľudí, ktorých inokedy nevidate	81,6	62,1	14,2	22	1,4	1,1	2,8	14,9
s propagáciou podujatia	42,4	46,8	42,7	32,5	9,4	5,4	5,6	15,4
s úrovňou recitátorov / recitačných kolektívov	60,4	45	20,5	38,3	1,4	2,1	17,7	14,5
s ponukou vzdelávacích programov	28,6	26,7	22,3	31,3	2,4	3,2	46,7	38,8
s termínom podujatia	74,6	59,1	16,7	25,6	3,5	3,6	5,2	11,7
so sprievodnými programami	38,7	55,7	20,6	25,7	2,1	3,2	38,7	15,4

Pohlavie

	2005	2007
muž	28,1	40,8
žena	71,9	59,2

Vek

	2005	2007
do 17 rokov	38,1	37,0
18-29 rokov	27,3	26,4
30-44 rokov	15,6	21,1
45-59 rokov	15,6	12,7
nad 60 rokov	3,5	2,8

Vzdelanie

	2005	2007
základné	46,1	34,9
vyučení /á	0,4	5,6
úplné stredné s maturitou	22,5	37,0
vysokoškolské	31,0	22,5

Bývate:

	2005	2007
v Dolnom Kubíne	30,4	47,5
inde	69,6	52,5